

**UCHWAŁA NR XXXII/141/17
RADY GMINY ŚWINNA**

z dnia 16 lutego 2017 r.

uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 6, art. 18 ust. 2 pkt. 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz.446) w związku z art. 176 pkt 1, art. 179 ust 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 575 z późn. zm.)

Rada Gminy Świnna uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się **Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019** stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świnna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Świnna

Kazimierz Dziki

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2017- 2019 GMINA ŚWINNA

ŚWINNA, 2017 ROK

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	3
1. Uzasadnienie potrzeby powstania Gminnego Programu Wspierania Rodziny.....	4
3. Charakterystyka rodzin i głównych problemów w gminie Świnna.....	5
4. Kwestia dziecka w gminie Świnna.....	9
5. Cel główny programu i zasady jego funkcjonowania.....	13
6. Przewidywane rezultaty realizacji programu.....	15
Zakończenie.....	16

Wstęp

Rodzina jest najmniejszą i najważniejszą komórką organizacyjną społeczeństwa stanowiącą środowisko wzrostu i rozwoju jej członków, a jednocześnie ma do spełnienia wiele istotnych funkcji. To właśnie rodzina jest miejscem kreowania osobowości jednostki w okresie jej dorastania, dojrzewania i przygotowania do samodzielnego życia.

Do głównych funkcji rodziny zaliczamy:

- funkcje prokreacyjne;
- przygotowanie dzieci do wejścia w życie społeczne, ich pielęgnowanie i wychowywanie oraz zapewnienie im odpowiedniego startu życiowego;
- prowadzenie gospodarstwa domowego, zaspokajającego potrzeby członków rodziny;
- sprawowanie pieczy nad życiem członków rodziny, ich zachowaniem, kulturą, zdrowiem, trudnościami żywymi.

Rodzina jako podstawowa grupa społeczna wypełnia szereg funkcji, zaspakajając w ten sposób potrzeby psychiczne, emocjonalne i społeczne swoich członków. Wyróżnia ona funkcję prokreacyjną, zarobkową, usługowo – opiekuńczą, socjalizującą, psychologiczną.

Nie wszystkie jednak rodziny spełniają swe funkcje w jednakowym stopniu. Najbardziej optymalne warunki do spełnienia swych funkcji ma rodzina pełna.

Zdarza się jednak, że z różnych powodów rodzina nie funkcjonuje prawidłowo. Taka sytuacja stwarza zagrożenia dla wychowujących się w niej dzieci, a w dalszej perspektywie sprzyja powstawaniu problemów społecznych.

Rodzina i dziecko stanowią zasadnicze kwestie w polityce społecznej i dlatego tak ważne jest rozwijanie różnych form pomocy dzieciom, młodzieży i rodzinie. Działalność na rzecz dzieci ma na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, służby zdrowia oraz zapewnienie ochrony w sytuacjach zagrożenia. Działania na rzecz rodzin mają na celu wyrównanie między nimi różnic socjalnych. Wsparciem instytucjonalnym należy objąć rodzinę dopiero wówczas, gdy staje ona przed problemami, z którymi samodzielnie nie potrafi sobie poradzić.

Ważnym elementem polityki społecznej jest właściwa diagnoza sytuacji rodzin przeżywających trudności w pełnieniu swych podstawowych funkcji oraz objęcie tych rodzin

szerokimi działaniami prowadzonymi wspólnie przez instytucje powołane do wspierania rodziny mającymi na celu rozwiązywanie problemów oraz wspieranie rodziny w wypełnieniu jej podstawowych funkcji jak również prowadzenie działań profilaktycznych zapobiegających występowaniu zjawisk i problemów powodujących rozpad rodziny oraz konieczność umieszczania dzieci poza rodziną naturalną. W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami, nie może, nie potrafi bądź nie chce zajmować się dzieckiem zachodzi konieczność udzielenia pomocy, wsparcia zewnętrznego lub interwencji. W takiej sytuacji dziecko ma prawo do opieki i pomocy, w tym do pieczy zastępczej. Konwencja o prawach dziecka zobowiązuje do zapewnienia specjalnej ochrony i pomocy dzieciom czasowo lub stale pozbawionym środowiska rodzinnego lub nie mogącym, ze względu na swe dobro, w nim przebywać.

2. Uzasadnienie potrzeby powstania Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na wstępie zawiera sformułowanie, że : „ dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami – zostały uchwalone przepisy w niej zawarte. Określa ona formy wspierania rodzin biologicznych ,a także formy opieki nad dziećmi, które z różnych przyczyn nie mogą wychowywać się w swojej rodzinie naturalnej.

Art. 176 ust.1 w/w ustawy określa, że do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Rosnące tempo życia , coraz większe zaangażowanie w zdobywanie środków na zaspokojenie potrzeb , wyjazdy poza granice kraju w poszukiwaniu pracy jednego lub obojga rodziców, pozostawianie dzieci pod opieką innych osób z rodziny , bezrobocie , ubóstwo, pojawiające się problemy z nadużywaniem alkoholu powodują ,że rodzina przeżywa rozmaite trudności , a wychowujące się w niej dzieci nie są otoczone właściwą opieką, nie mają odpowiednich wzorców i autorytetów w domu, nie przekazywane są im wartości tj. szacunek dla drugiego człowieka, miłość, nie doceniają wartości wykształcenia, nie potrafią budować właściwych relacji i nawiązywać więzi emocjonalnych, często brakuje też środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb socjalnych. Rodzina będąca podstawą każdego społeczeństwa jest coraz bardziej niewydolna w

funkcjach opiekuńczo-wychowawczych wobec wszystkich jej członków. Powoduje to nacisk na rozwój instytucji, które przejmują część zadań przynależnych rodzinie. Do zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny będzie należało stałe diagnozowanie sytuacji rodzin z terenu Gminy Świnna, a także analiza ich potrzeb i oczekiwań. Zadania te powinny być realizowane przede wszystkim przez wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w już działających instytucjach i organizacjach pomocowych oraz poprzez dążenie do podwyższania profesjonalizacji ich działań, poszerzenie oferty pomocowej oraz integrację instytucji wsparcia.

Ideą Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest ukierunkowanie celów z jednej strony na wsparcie rodzin problemowych, których członkowie są zagrożeni bądź objęci wykluczeniem społecznym, a z drugiej strony planowanie działań, które mogą być adresowane do rodzin chwilowo borykających się z kryzysami charakterystycznymi dla naturalnego życia i rozwoju prawidłowo funkcjonującej rodziny.

Podstawą wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Rodzina powinna mieć możliwość w pierwszej kolejności zmierzenia się ze swoimi problemami co pozwala na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz podejmowanie własnej aktywności. Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym. Ważne, aby rodzina wsparcie to otrzymała jak najwcześniej, a także by podejmować działania profilaktyczne mające na celu zapobieganie występowaniu problemów uderzających w trwałość rodziny i spełnianie przez nią wyznaczonych funkcji.

3. Charakterystyka rodzin i głównych problemów w gminie Świnna

Gmina Świnna to gmina wiejska znajdująca się na terenie województwa śląskiego, w powiecie żywieckim. W jej skład wchodzi 6 sołectw. Liczba mieszkańców w latach 2015-2016 przedstawia się następująco:

	Liczba mieszkańców w 2015 roku	Liczba mieszkańców w I półroczu 2016 roku
Łączna liczba mieszkańców gminy Świnna	8043	8014

Struktura wieku mieszkańców przedstawia się następująco według stanu na dzień 28.11. 2016 r. :

Kategoria wiekowa	Stan na dzień 28.11. 2016
Dzieci i młodzież w wieku 0-17 lat	1635
Osoby w wieku produkcyjnym	4941
Osoby w wieku poprodukcyjnym	1434

Liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w latach 2014-2016

Rok	Liczba rodzin/ osób w rodzinie
2014	260/848
2015	167/539
2016	171/514

Podział rodzin ze względu na liczbę dzieci :

Liczba dzieci w rodzinie	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
1	41	25	33
2	31	29	28
3	25	28	18
4	22	17	15
5	2	2	3
6	3	2	1
7 i więcej	2	2	2

Powody korzystania ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej:

PRZYCZYNA	2014 rok l. rodzin/l. osób	2015 rok l.rodzin/l.osób	2016 rok l.rodzin/l.osób
Ubóstwo	129/452	94/273	93/261
Bezrobocie	75/271	66/233	57/187
Wielodzietność	39/232	38/228	30/180
Rodzina niepełna	14/45	8/21	13/35
Alkoholizm	11/20	9/23	12/22
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	16/51	8/21	13/35
Niepełnosprawność	54/145	55/145	48/113
Długotrwała choroba	59/159	59/156	58/145
Bezdomność	1/2	-	-
Przemoc w rodzinie	1/5	1/6	1/3
Zdarzenia losowe, sytuacja kryzysowa	60/97	1/1	6/19

Na podstawie diagnozy prowadzonej w codziennej pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świnnej można zaobserwować z jak różnymi problemami borykają się rodziny korzystające ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej. W większości są to rodziny pełne, jednak są i takie kiedy to matka lub ojciec samotnie wychowują dzieci. W wielu rodzinach będących pod opieką OPS występuje problem ubóstwa, brakuje środków finansowych na zaspokojenie codziennych, czasem bardzo podstawowych potrzeb jak zakup żywności, opału na zimę, opłatę rachunków. Problem ten wynika z różnych przyczyn, na pewno duży wpływ ma bezrobocie występujące w rodzinie, zdarza się, że żadne z rodziców nie ma stałej pracy, źródła dochodu stanowią zasiłki z pomocy społecznej, zasiłki rodzinne, dochód z pracy dorywczej. Brak stałego wynagrodzenia powoduje, że trudno zaplanować wydatki, zabezpieczyć wszystkie potrzeby rodziny. Rodziny te otrzymują wsparcie w formie zasiłków celowych, okresowych, dożywiania dzieci w szkole, pomoc żywnościową w ramach programu FEAD. Bywa i tak, że ubóstwo wynika z braku zaradności, złego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, przeznaczania posiadanych środków na zakup alkoholu. W tej sytuacji podejmowana są działania w ramach pracy socjalnej mające na celu poradnictwo jak gospodarować pieniędzmi, doprowadzenie do ograniczenia lub zaprzestania spożywania alkoholu, pomoc w poszukiwaniu pracy. Od kwietnia 2016 r. realizowana jest ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci i wypłacane świadczenia wychowawcze 500 + na dzieci, poprawiło to sytuację rodzin wychowujących dzieci, pozwala to zabezpieczyć w większym stopniu potrzeby rodzin.

Bezrobocie to drugi powód korzystania z pomocy społecznej, brak odpowiednich kwalifikacji, niski poziom wykształcenia powodują, że osoby nie są w stanie zdobyć środków na utrzymanie swoich rodzin. GOPS podejmuje działania na rzecz walki z bezrobociem, pracownicy socjalni

pomagają w poszukiwaniu pracy, kierują klientów OPS do odpowiednich instytucji, pomagają w sporządzaniu dokumentów aplikacyjnych. Podejmowano współpracę z Centrum Integracji Społecznej w Jelesni.

W rodzinach występuje także problem niepełnosprawności oraz długotrwałych chorób, rodziny te otrzymują wsparcie finansowe z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, a także w ramach pracy socjalnej prowadzone są działania mające na celu uzyskanie wsparcia ze strony PFRON oraz organizacji pozarządowych.

Rodziny niepełne i wielodzietne o niskich dochodach objęte są pomocą OPS, pomoc przekazywana jest w formie pieniężnej- zasiłki celowe, okresowe, niepieniężnej- dożywianie dzieci, pomoc w ramach programu FEAD, używana odzież, kierowanie dzieci na bezpłatne kolonie i pomoc w wyposażeniu dzieci przed wyjazdem, praca socjalna- współpraca z pedagogiem szkolnym, wychowawcami klas, poradnictwo dotyczące wychowywania dzieci, kierowanie do właściwych instytucji, tj. poradnia psychologiczno- pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Na terenie gminy Świnna są rodziny wychowujące dzieci, w których występuje problem alkoholowy. Podejmowane są tu działania mające na celu podjęcie leczenia odwykowego przez osoby uzależnione, współpraca z Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sądem Rodzinnym i kuratorami sądowymi. Rodziny te otrzymują także wsparcie pieniężne i niepieniężne, aby dzieci wychowujące się w tych rodzinach jak najmniej odczuły skutki nadużywania alkoholu przez rodziców i miały zaspokojone podstawowe potrzeby.

W ostatnich latach przybywa rodzin, które borykają się z problemami wychowawczymi z dziećmi, nie zawsze są to rodziny ubogie. Rodziny te potrzebują wsparcia w formie szeroko rozumianego poradnictwa, kierowane są do odpowiednich poradni, aby uzyskać wsparcie specjalistów. W rodzinach tych występuje problem z regularnym uczęszczaniem dzieci do szkoły, drugoroczności w szkole, wchodzenia dzieci w nieodpowiednie grupy rówieśnicze, dopuszczanie się przez dzieci kradzieży, pobic, nękania rówieśników, niszczenia mienia publicznego itp.

Rodziny, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze objęte są wsparciem asystenta rodziny.

Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny

Rok	Liczba rodzin
2014	9
2015	6
2016	11

W gminie Świnna działa Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, obejmuje on swoim działaniem rodziny, w których zastosowano procedurę Niebieskiej Karty, zdarza się, że w rodzinach tych wychowują się małoletnie dzieci. Podejmowane są działania mające na celu eliminowanie zjawiska przemocy w tych rodzinach, działania te podejmują wspólnie m.in. GOPS, policja, pedagog szkolny, kuratorzy sądowi, osoby kierowane są do właściwych instytucji gdzie mogą uzyskać wsparcie psychologiczne.

Na terenie gminy Świnna jest wiele rodzin mających trudności z wypełnianiem swych podstawowych funkcji, które wymagają wsparcia ze strony instytucji do udzielenia tego wsparcia powołanych.

4. Kwestia dziecka w gminie Świnna.

Na terenie gminy Świnna istnieje obecnie 8 placówek oświatowych prowadzonych przez gminę: Zespół Szkolno Przedszkolny w Pewli Ślemieńskiej, Zespół Szkolno Przedszkolny w Trzebini, Zespół Szkolno Przedszkolny w Pewli Małej, Zespół Szkolno Przedszkolny w Świnnej, gimnazjum w Świnnej, gimnazjum w Pewli Ślemieńskiej, gimnazjum w Trzebini, gimnazjum w Pewli Małej. Dodatkowo na terenie gminy działa szkoła podstawowa Montessori i przedszkole Montessori w Przyłękowie prowadzone przez fundację, a także szkoła podstawowa i przedszkole w Rychwałdku prowadzone przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich.

Dożywianie dzieci

W szkołach i przedszkolach na terenie gminy, a także w szkołach poza terenem gminy dzieci objęte są dożywianiem. Wszystkie szkoły oraz przedszkola posiadają własne kuchnie, gdzie przygotowywane są posiłki.

Liczba uczniów objętych dożywianiem przez GOPS

rok	Liczba uczniów korzystających z dożywiania finansowanego przez GOPS
Rok 2014	176
Rok 2015	163
Rok 2016	137

Rodziny wychowujące dzieci otrzymują również wsparcie finansowe w formie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz świadczeń wychowawczych. Liczba wypłaconych świadczeń przedstawia się następująco:

Liczba wypłacanych świadczeń rodzinnych

Rok	Liczba zasiłków rodzinnych	Liczba świadczeń pielęgnacyjnych	Liczba zasiłków pielęgnacyjnych
Rok 2014	6011	238	512
Rok 2015	5570	266	510
Rok 2016	6119	306	867

Liczba wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Rok	Liczba świadczeń	Liczba rodzin
Rok 2014	550	32
Rok 2015	523	25
Rok 2016	451	23

Liczba wypłacanych świadczeń wychowawczych w okresie od kwietnia do grudnia 2016 r.

Miesiąc	Liczba świadczeń	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
Kwiecień 2016	846	593	422 067
Maj 2016	965	588	480 274
Czerwiec 2016	940	587	467 476
Lipiec 2016	970	590	484 339
Sierpień 2016	959	593	477 694
Wrzesień 2016	935	595	466 289
Październik 2016	938	594	466 609
Listopad 2016	932	592	463 272
Grudzień 2016	923	588	460 809

Prawie wszystkie szkoły, które znajdują się na terenie gminy zatrudniają pedagoga szkolnego. We wszystkich działają Szkolne Kluby Sportowe, w niektórych funkcjonują świetlice, gdzie uczniowie spędzają czas oczekując na lekcje lub odrabiając prace domowe, czy nawiązując kontakty z rówieśnikami.

Każda z placówek wykazała, że prowadzi **zajęcia pozalekcyjne**, takie jak:

- zajęcia w zakresie kółek przedmiotowych: geograficzne, informatyczne, fizyczne, muzyczne, j. angielskiego, j. francuskiego, j. polskiego, matematyczne, przyrodnicze, biologiczne, historyczne, plastyczne,

- zajęcia rozwijające zainteresowania: sportowe (SKS), teatralne, dziennikarstwa, europejskie, taneczne, turystyczno-krajoznawcze, misyjne, biblijne, gitarowe.

W gimnazjum w Pewli Ślemieńskiej działa Szkolny Klub Wolontariatu. Jego członkowie organizują wiele ciekawych akcji na rzecz społeczności lokalnej, osób potrzebujących.

W szkołach prowadzone są również **zajęcia wyrównawcze**: dydaktyczno-wychowawcze, logopedyczne pozwalające na nadrobienie czy uzupełnienie braków spowodowanych trudnościami w nauce oraz zajęcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych z poszczególnych przedmiotów.

Niepełnosprawność wśród dzieci

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) niepełnosprawność to wszelkie ograniczenia lub brak wynikający z uszkodzenia możliwości wykonywania czynności na poziomie uważanym za normalny dla człowieka. Bardzo ogólnie możemy powiedzieć, że niepełnosprawność jest brakiem możliwości przystosowania funkcji danego organizmu do warunków w jakich się znajduje. Celem i zadaniem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w szczególności dzieci w ich codziennym funkcjonowaniu w środowisku szkolnym jak społeczności lokalnej. Na terenie gminy Świnna również zamieszkują dzieci niepełnosprawne, otoczone są one opieką swoich rodzin, a także wsparciem placówek oświatowych, instytucji pomocy społecznej, organizacji pozarządowych. Dzieci niepełnosprawne realizujące obowiązek szkolny zapewniony mają przez gminę dojazd do placówek oświatowych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje następujące świadczenia skierowane do dzieci niepełnosprawnych: specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, dożywianie dzieci w szkole, wypłata świadczeń rodzinnych związanych z niepełnosprawnością dzieci (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego, dodatek do zasiłku rodzinnego).

Liczba wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń pielęgnacyjnych na dzieci

rok	Liczba zasiłków pielęgnacyjnych	Liczba świadczeń pielęgnacyjnych
2014	512	238
2015	510	266
2016	867	306

W ogólnej liczbie rodzin z terenu gminy Świnna dominuje rodzina pełna składająca się z rodziców i dzieci. Tylko rodzina pełna gwarantuje prawidłowy rozwój społeczny, psychologiczny i emocjonalny jednostki, i w przypadku jej dobrego funkcjonowania. Rodzina niepełna to rodzina, w której dziecko jest wychowywane przez jednego rodzica, na skutek długotrwałej nieobecności(np. pobyt w więzieniu), choroby, rozwodu, świadomego zdecydowania się matki na samotne wychowywanie dziecka czy też śmierci jednego z rodziców. Wychowanie w rodzinie niepełnej utrudnia dzieciom poznanie wzorców jak zbudować pełną rodzinę , często negatywnie działa to na przyszłe własne związki.

Coraz bardziej wzrasta zapotrzebowanie na działania instytucjonalne, które mają za zadanie wspierać rodzinę w wykonywaniu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Przejawem tego w pewnym wymiarze jest wzrost zainteresowania umieszczaniem dzieci w przedszkolach i korzystania z innych form opieki oraz organizowania czasu wolnego. Żadna z instytucji nie jest w stanie zastąpić rodziny we wszystkich obszarach, które wiążą się z wychowaniem i socjalizacją młodego pokolenia. Obszary zaniedbania w zakresie opieki nad dziećmi prowadzą do wystąpienia różnego typu trudności wychowawczych, problemów w nauce. Nuda jest źródłem zachowań negatywnych, poszukiwania wrażeń, popadaniem w uzależnienia. Ryzyko negatywnego wpływu grupy rówieśniczej na jednostkę może być zniwelowane pod warunkiem, że zaoferuje się jej atrakcyjną i pozytywną ofertę spędzania czasu przeznaczonego na wypoczynek. W dzisiejszych czasach rodzina narażona jest na szereg zagrożeń, musi radzić sobie z wieloma trudnościami. Często jest tak, że różne problemy występują obok siebie w jednej rodzinie.

Szkoły funkcjonujące na terenie gminy Świnna starają się stworzyć dzieciom formy spędzania czasu poza lekcjami, są to zajęcia w formie kółek zainteresowań, zajęcia sportowe, zajęcia w świetlicy szkolnej. W ciągu roku szkolnego prowadzone są programy profilaktyczne związane z zapobieganiem

uzależnieniom wśród młodzieży, spotkania ze specjalistami zajmującymi się tymi sprawami. Organizowane są warsztaty plastyczne, spotkania z ludźmi kultury i nauki .

Działania na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży wspiera Gminny Ośrodek Kultury w Świnnej, organizując liczne imprezy dla dzieci i całych rodzin zarówno sportowe, jak i turystyczne czy kulturalne. Są to różnego rodzaju festyny, ogniska, kuligi, zabawy taneczne, dyskoteki, wycieczki górskie trasami Beskidów, imprezy okolicznościowe.

Działalność Gminnego Ośrodka Kultury jest bardzo ważna i wspiera działania mające na celu organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży, a także profilaktykę zachowań negatywnych i wychowanie dzieci.

Na terenie sołectwa Pewel Ślemieńska działa od 2016 r. Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Pewli Ślemieńskiej „Michael”, ma ono na celu m.in. działania skierowane do dzieci i młodzieży , organizowane są zajęcia , które pomagają dzieciom zagospodarować czas wolny, rodzicom nabywać nową wiedzę i umiejętności przydatne w procesie wychowywania dzieci.

5. Cel główny programu i zasady jego realizacji

Cel główny:

Wzmocnienie rodzin z terenu gminy Świnna i zapobieganie zjawiskom prowadzącym do dezorganizacji rodziny.

Cele szczegółowe :

1. Zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego:

- zapewnienie dzieciom z rodzin o niskich dochodach pomocy w postaci dożywiania w szkole
- rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej, które własnymi środkami nie są w stanie przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej zapewnienie pomocy finansowej w postaci zasiłków celowych i okresowych oraz pomoc rzeczową na zasadach ustawy o pomocy społecznej
- wypłata świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego , świadczeń wychowawczych
- pozyskiwanie pomocy żywnościowej w ramach określonych programów
- działania mające na celu ułatwienie pełnoletnim członkom rodzin wejścia lub powrotu na rynek pracy (pomoc w poszukiwaniu pracy, kierowanie do instytucji rynku pracy, szkolenia, dostęp do ofert pracy)

Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnnej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Żywcu, Bankami Żywności, organizacjami pozarządowymi.

2. Wspieranie rodzin w procesie opiekuńczo – wychowawczym.

-wspieranie rodziców w prawidłowym pełnieniu funkcji rodzicielskich- praca socjalna z rodziną, poradnictwo, kierowanie do właściwych instytucji tj. poradnie psychologiczno- pedagogiczne, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, współpraca rodziców z wychowawcami klas i pedagogiem szkolnym

- zapobieganie uzależnieniom od substancji psychoaktywnych- realizacja programów profilaktycznych przez szkoły, organizacja spotkań ze specjalistami

- zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży- organizacja czasu wolnego, umożliwienie udziału w zajęciach edukacyjnych, warsztatach mające na celu rozwój zdolności i zainteresowań

- organizowanie zajęć informacyjno-warsztatowych poszerzających wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży np. w szkołach w ramach spotkań tzw. wywiadówek

- umożliwienie rodzinom korzystania z instytucjonalnych form opieki nad dzieckiem, np. przedszkola

- pomoc rodzinom dysfunkcyjnym i niewydolnym wychowawczo w formie intensywnej pracy socjalnej z rodzicami na rzecz poprawy funkcjonowania , w miarę potrzeb i możliwości przydzielenie asystenta rodziny

- wsparcie rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne – poradnictwo, organizacja usług opiekuńczych, dowóz na zajęcia szkolne, kierowanie do instytucji zapewniających wsparcie tego typu rodzinom

Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy ze szkołami, pedagogami szkolnymi, Gminnym Ośrodkiem Kultury w Świnnej, organizacjami pozarządowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

3. Rozwój systemu współpracy pomiędzy organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz profilaktyki i opieki nad dziećmi i rodziną.

- podejmowanie działań na rzecz współpracy instytucji powołanych do udzielania szeroko rozumianego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności oraz zapobiegania ich występowaniu

Realizatorzy: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnnej, Gminny Ośrodek Kultury w Świnnej, szkoły z terenu gminy Świnna, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Świnna, Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Świnna, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu

4. Wspieranie rozwoju systemu wychowania i opieki nad dziećmi całkowicie lub częściowo pozbawionymi opieki rodzicielskiej :

- wspieranie rozwoju systemu rodzinnych form opieki zastępczej nad dzieckiem,
- propagowanie kampanii społecznych promujących ideę rodzicielstwa zastępczego,
- zapobieganie umieszczaniu dziecka poza rodziną poprzez pomoc i wsparcie rodziny w przezwyciężeniu problemów powodujących konieczność umieszczenia dziecka poza rodziną naturalną
- wsparcie i praca z rodzicami , których dzieci korzystają z instytucjonalnych lub rodzinnych form opieki w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej,

Realizator: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnnej we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu.

6. Przewidywane rezultaty programu

1. Wzrost świadomości i odpowiedzialności rodziców w procesie wychowania dzieci.
2. Wzrost aktywności rodzin w procesie poprawy własnej sytuacji.
3. Poprawa jakości funkcjonowania rodziny.
4. Poprawa standardu życia rodzin.
5. Poprawa współpracy pomiędzy instytucjami powołanymi do wspierania rodzin mającej na celu szybkie zdiagnozowanie problemów i ich rozwiązanie.

ZAKOŃCZENIE

Gminny Program Wsparcia Rodziny jest częścią Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych w zakresie wspierania funkcji rodziny. Jest dokumentem, którego realizacja jest długoterminowa, a oczekiwane efekty wynikać będą z założonych celów. Stworzenie programu pozwoli stosować nowe, alternatywne sposoby pracy z rodziną dostosowane do zdiagnozowanych problemów. Cele zawarte w Gminnym Programie Wsparcia Rodziny mają służyć poprawie jakości szeroko rozumianego życia rodzin z terenu gminy Świnna. Planowane działania ukazują kierunki pracy instytucji i organizacji pomocowych. Sposób realizacji będzie uzależniony od faktycznie ujawnionych potrzeb. Koordynacją działań ujętych w Gminnym Programie Wsparcia Rodziny zajmie się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świnnej.